Schelde
Dender
Rupel

Een wegwijzer voor vakantiemakers

Schelde
Dender
Rupel

Een wegwijzer voor vakantiemakers

Scheldeland is een regio vol ambitie. Hier werken we samen op het vlak van toerisme, recreatie en toerismeontwikkeling. Het potentieel is heel duidelijk aanwezig. Vanuit het strategisch plan werd al een toekomstvisie bepaald om dat potentieel ten volle te benutten. Nu zijn we klaar om aan de slag te gaan!

Samen met de sector en alle stakeholders uit Scheldeland willen we immers onze visie waar maken. Deze wegwijzer zal daarbij helpen. Want dit moeten we samen doen en jij als vakantiemaker bent cruciaal in het geheel. In dit document zoomen we in op ons DNA, onze troeven, onze doelgroepen en enkele overtuigende verhaallijnen. Alles is zo opgemaakt om jou als vakantiemaker te gidsen en een houvast te bieden voor communicatie of productontwikkeling. Telkens met blik op de toekomst zonder onze troeven en bezoekers van vandaag uit het oog te verliezen.

Het resultaat kwam tot stand in samenwerking met heel wat lokale partners en is gebaseerd op een gedragen, overkoepelende visie, maar tegelijk ook vertaald naar de verschillende streken en hun streekidentiteit. Zo kan jij het ook meteen op jouw schaal toepassen.

Een merk bouwen is een continu proces. Dit document en alle uitgewerkte verhaallijnen en tabellen zijn daarvoor een startschot. De keuzes die we nu en morgen maken zullen hierop gebaseerd zijn. Vandaag zijn nog niet alle bouwstenen van onze regio hierin verwerkt. Richting de toekomst zal hier verder op gewerkt worden.

Aarzel dus niet, neem deze wegwijzer erbij en zorg samen met ons voor de toekomst van Scheldeland!

Toerisme Scheldeland VZW
Noordlaan 21, 9200 Dendermonde
info@scheldeland.be

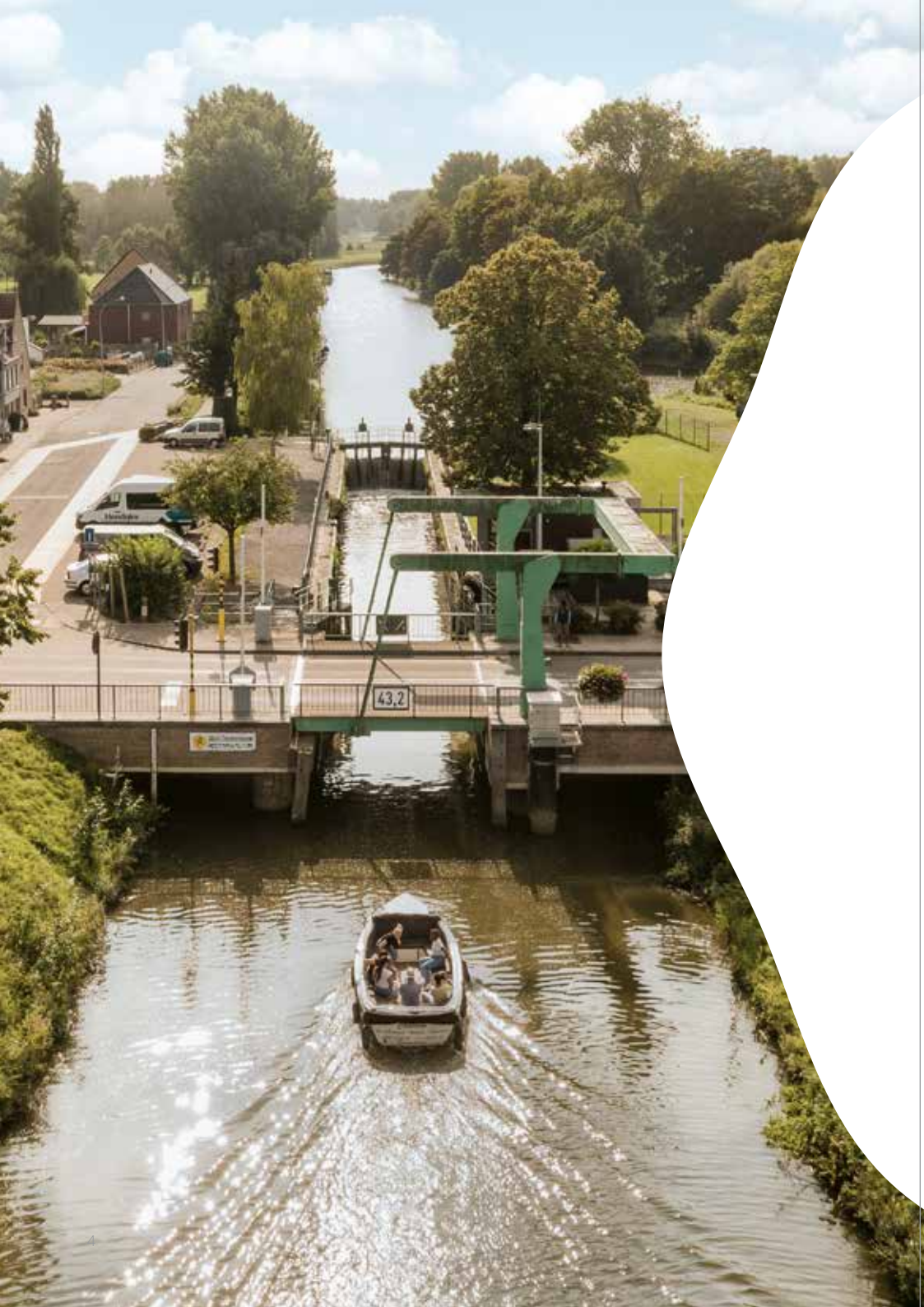

Inhoud

1	**Hoe deze wegwijzer gebruiken?**	**9**
2	**De identiteit en het DNA van Scheldeland**	**10**
3	**Aandachtspunten bezoekers en merkpersoonlijkheid**	**12**
3.1.	Bezoekers: prioritaire doelgroep, inzichtzoeker	12
3.2.	Merkpersoonlijkheid	13
4	**Aandachtspunten beeldtaal en foto's**	**14**
5	**Aandachtspunten productontwikkeling**	**16**
6	**Passende verhaallijnen**	**18**
6.1.	Verhaallijn 1: Blauwgroene natuur beleven	19
6.1.1.	Respect voor water en natuur	20
6.1.2.	Actief ontdekken	21
6.1.3.	Verademen en evenwicht herstellen	22
6.2.	Verhaallijn 2: Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen	23
6.3.	Verhaallijn 3: Een dynamische regio vol ambitie	24
6.4.	Verhaallijn 4: Authentieke streekcultuur	25
7	**Toegepaste verhaallijnen**	**26**
8	**Aan de slag**	**71**

1 Hoe deze wegwijzer gebruiken?

In deze wegwijzer vind je een aantal onderdelen die je kan gebruiken om vorm te geven aan toekomstgerichte producten of communicaties. Noem het gerust weloverwogen advies dat rekening hield met wie we zijn, waar we voor staan en hoe we op een onderscheidende manier Scheldeland in de toekomst kunnen positioneren. De tips of richtlijnen kwamen tot stand aan de hand van een participatief traject waarbij we samen keuzes maakten. We keken naar de positionering en het DNA van Scheldeland, naar onze onderscheidende kracht en de doelgroep die we prioriteit willen geven om onze regio verder te laten groeien en bloeien.

Deze kennis werd samengevat binnen een aantal onderwerpen en vraagstukken:

- → Wat is nu de identiteit en het DNA van Scheldeland?
- → Op welke doelgroep willen we ons richten en wat vinden zij belangrijk?
- → Hoe willen we zelf als merk naar buiten komen?
- → Waarmee houden we rekening als we communiceren op het vlak van beeldtaal en foto's?
- → Wat is er belangrijk voor de toeristische producten die we ontwikkelen?
- → Binnen welke verhaallijnen kunnen we nu sterke producten uitwerken of het krachtigste communiceren en hoe worden die toegepast op de verschillende streken van Scheldeland?

Ga door het document en beschouw het als een richtinggevend instrument. Het zet je aan het denken binnen een toekomstgericht kader. Ga jij samen met ons aan de slag?

2 De identiteit en het DNA van Scheldeland

Hoe we Scheldeland op een sterke manier kunnen samenvatten:

In Scheldeland kom je **verademen** in een landschap getekend door rivieren, centraal gelegen tussen de grote steden. De natuur floreert er. Met diverse projecten voor extra groen en de terugkeer van diersoorten versterkt Scheldeland voortdurend zijn positie als veelzijdig natuurgebied. In deze regio staan respect voor het water en de natuur hoog op de agenda. Zoeken naar **evenwicht** is hier belangrijk. Scheldeland bloeit en er wordt volop geïnvesteerd in een kwaliteitsvol toerisme, in harmonie met de omgeving.

Water en rivieren lopen als rode draad doorheen Scheldeland. Deze rivieren hebben hun stempel gedrukt op de geschiedenis van Vlaanderen, waar ze vaak een strategische rol speelden. Ook vandaag zijn de waterlopen nog steeds belangrijk. Water creëert leven en hier ontstonden nederzettingen, werd handel gedreven en floreerden industrie en landbouw. Diezelfde rivieren geven voeding voor open ruimten en een prachtige **blauwgroene natuur** die je het best ontdekt al wandelend of fietsend op de jaagpaden. Of vanop het water, natuurlijk. De getijdennatuur van Scheldeland is uniek in Vlaanderen. Dankzij de vele veerboten combineer je gemakkelijk oevers. Het **diverse erfgoed** is bovendien nooit veraf.

Als bezoeker kom je hier **actief op ontdekking**. Je trekt de natuur in, maar bent ook benieuwd naar de lokale verhalen en geschiedenis, waar je langs het water overal sporen van ziet. Aan de oevers ontstond een **authentieke streekcultuur**. Kastelen, forten en scheepswerven verrassen bezoekers langs de Schelde. Het industriële verleden en de ambachten met steenbakkerijen lieten dan weer hun sporen na langs zijrivieren als de Dender, de Rupel en de Durme. Tradities en folklore met reuzen, mythische figuren, carnaval en feesten zijn bewaard gebleven en zijn op vele plekken nog heel levendig.

De inwoners van Scheldeland zijn rustig en misschien wat introvert, maar erg gastvrij. Kwaliteit, gezelligheid en kleinschaligheid staan hoog aangeschreven. Toch is hier ook heel wat dynamiek aanwezig. Scheldeland is een regio van harde werkers met heel wat kunde en ambachten, die gestaag volgens de stroming van het water verder werken aan de toekomst.

3 Aandachtspunten bezoekers en merkpersoonlijkheid

Voor het voeren van promotie en campagnes en bij de creatie van nieuwe producten en arrangementen moeten we steeds goed nagaan of de keuzes die we maken goed aansluiten bij onze merkpersoonlijkheid en onze prioritaire doelgroep. Daarom vatten we hieronder nog de belangrijkste aandachtspunten samen.

3.1. Bezoekers: prioritaire doelgroep, inzichtzoeker

De inzichtzoeker werd bepaald als prioritaire doelgroep. Maar wie is deze bezoeker en wat vindt hij of zij belangrijk?

- → Gaat actief op ontdekking in de natuur en houdt van wandelen en fietsen.
- → Combineert natuur met cultuur.
- → Vindt erfgoed en cultuur belangrijk, in de vorm van museumbezoeken, bezienswaardige gebouwen en kleine steden.
- → Zoekt rustige en inspirerende activiteiten.
- → Komt voor vaak kleine maar authentieke verhalen, streekcultuur en tradities.
- → Kleinschaligheid en kwaliteit zijn belangrijk, ook op vlak van ervaringen en accommodaties.
- → →Reist het liefst alleen of in kleine groepen.

Verder vergeten we uiteraard onze huidige bezoekers niet die vooral behoren tot de groep van de harmoniezoekers (tijd doorbrengen met familie of vrienden en zorgen dat iedereen het naar z'n zin heeft) of de rustzoekers.

3.2. Merkpersoonlijkheid

Ook als merk heb je een persoonlijkheid. Om mensen te overtuigen moet je geloofwaardig communiceren. Als merk komen we op deze manier naar buiten:

- → Rust uitstralen
- → Positief ingesteld
- → Mystiek en de kracht van het water
- → In volle ontwikkeling en met ambitie voor de toekomst
- → Authentiek
- → Gastvrij

4 Aandachtspunten beeldtaal en foto's

Rekening houdend met de aandachtspunten qua doelgroep en merkpersoonlijkheid komen we tot enkele richtlijnen op het vlak van beeldtaal en foto's. Hier willen we de juiste sfeer uitstralen en de juiste dingen in beeld brengen.

Waar moeten we op letten?

- → Gebruik natuurfoto's die rust, weidsheid en open ruimte uitstralen.
- → Integreer foto's van het water – liefst wat mystiek en mysterieus (mistig) – om de sfeer te zetten, maar overdrijf niet in het gebruik ervan.
- → Luchtbeelden die het evenwicht tussen water, landschap en de mens tonen dragen bij aan de beleving. Neem luchtbeelden niet te hoog, je moet de onderwerpen nog voldoende kunnen voelen.
- → Gebruik foto's die de evolutie tonen tussen geschiedenis en toekomst, waarmee we ook de dynamiek van de regio overbrengen.
- → Let op kleinschaligheid en authenticiteit: accommodaties, niet veel mensen op beeld, liefst mensen alleen als koppel of in een klein groepje,… Maak de juiste keuzes uit de lokale attracties en belevingen.
- → Straal positiviteit uit: toon lachende mensen om een warme, spontane en gezellige sfeer te creëren. En diversiteit in de beelden conform de samenstelling van onze maatschappij.
- → Breng combinaties tussen natuur (wandelen en fietsen) en erfgoed in beeld, want dat zijn de ervaringen die onze bezoekers beogen.
- → Focus voldoende op streekcultuur, tradities en feesten bij de selectie van de beelden. Hier floreren authentieke ervaringen.

Beelden mensen:
spontaan / lachend / gezellige sfeer / warme kleuren / mensen alleen, koppels of kleine groepen / rust uitstralen

Beelden die je niet gebruikt
Drukke beelden met veel mensen / te avontuurlijke activiteiten / portretten met ernstige gezichten

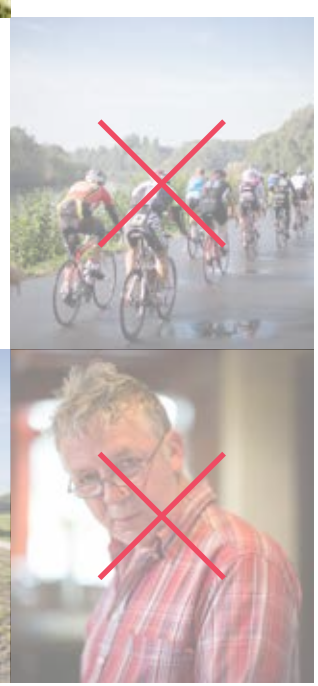

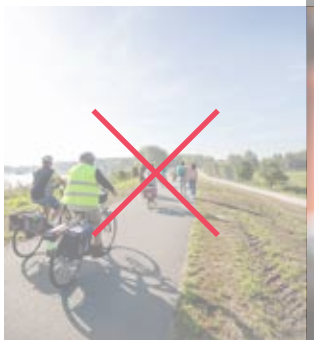

5 Aandachtspunten productontwikkeling

Net als bij de beeldtaal en het gebruik van foto's willen we enkele belangrijke aandachtspunten meegeven op het vlak van productontwikkeling. Hier zitten uiteraard ook enkele overlappingen of gelijkaardig punten tussen. We vertrekken opnieuw vanuit de inzichten die we hebben opgebouwd over de doelgroep en onze merkpersoonlijkheid. Tegelijk integreren we maximaal onze belangrijkste troeven.

Waar moeten we op letten?

- → Kleinschalige en authentieke accommodaties werken het beste.
- → Kwaliteit en gastvrijheid staan voorop. Hier wil onze doelgroep best wat meer voor betalen. De producten zijn dus niet heel prijsgevoelig.
- → Vergeet de belangrijkste troeven niet te verwerken in arrangementen: het water en het rivierennetwerk, erfgoed en streekcultuur, natuurontwikkeling en natuurinnovatie.
- → Actieve natuurbeleving: fietsen, wandelen en waterrecreatie is waar toeristen naar op zoek zijn. De voorkeur gaat uit naar fietsen en wandelen.
- → Speel de streekcultuur uit op het vlak van erfgoed, cultuur en kleine steden, het liefst in combinatie met natuurbeleving.
- → Probeer ook streekoverkoepelend te denken. Zet in op meerdaagse vakanties (fietsen, wandelen, varen) met combinaties tussen Schelde, Dender, Rupel en hinterland.
- → Ga op zoek naar sterke combinaties tussen de verschillende verhaallijnen. Wat past er goed bij mekaar?
- → Gebruik de goede ideeën uit de verhaallijnen voor het creëren van ontbrekende producten

6 Passende verhaallijnen

Vanuit de identiteit en het DNA van Scheldeland werden in totaal vier grote verhaallijnen gekozen. Deze passen zowel bij Scheldeland als regio als bij de specifieke streken. Bepaalde verhaallijnen komen beter tot hun recht in de ene of andere streek. Toch vind je ze overal terug. Zo creëren we verbondenheid en eenheid, zonder de streekeigen identiteit en nuances uit het oog te verliezen.

Elke van de verhaallijnen werd overkoepelend beschreven, maar tegelijk ook lokaal vertaald waarbij we verder inzoomen op de streken van Scheldeland:

→ Schelde + hinterland
→ Rupel + hinterland
→ Dender + hinterland

Dit zijn de verhaallijnen van Scheldeland:

→ **Verhaallijn 1: Blauwgroene natuur beleven**
Met Respect voor Water en Natuur, Actief Ontdekken en Verademen en Evenwicht Herstellen
→ **Verhaallijn 2: Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen**
→ **Verhaallijn 3: Een dynamische regio vol ambitie**
→ **Verhaallijn 4: Authentieke streekcultuur**

Hieronder gaan we er dieper op in en schetsen we kort de inhoud van elke verhaallijn zodat die verder concreet vorm krijgt.

6.1. Verhaallijn 1: Blauwgroene natuur beleven

De blauwgroene natuur in Scheldeland wordt getypeerd door rivieren, waterplassen en groene open ruimten. Heel wat natuurinnovatie stimuleert de terugkeer van fauna en flora en die ontdek je hier. De vele natuurprojecten stoppen trouwens niet aan de rivieren maar brengen je ook verder het hinterland in. Overal in Scheldeland beleef je deze blauwgroene natuur. Dat doe je actief of genietend van de stilte, maar telkens met respect voor de omgeving.

6.1.1. Respect voor water en natuur

In Scheldeland leerden de bewoners samen te leven met de natuur. Er ontstond een speciale band met het water. Zij leerden respect te hebben voor het landschap en werken ook vandaag nog volop aan een betere harmonie tussen wonen, leven en natuur. Via de vele projecten rond natuurinnovatie en natuurontwikkeling maak je kennis met dit belangrijke evenwicht.

6.1.2. Actief ontdekken

De rivieren en de waterplassen van Scheldeland ontdek je actief vanop of langs het water. De veren en de waterbus brengen je in nauw contact met het rivierennetwerk. Ook de jaagpaden langs de rivieren nodigen uit tot wandelen en fietsen. En dan zijn er nog de vele mogelijkheden voor waterrecreatie. Het actief ontdekken van de natuur stopt niet aan de oevers, maar gaat verder het hinterland in.

6.1.3. Verademen en evenwicht herstellen

De rivieren en de waterplassen van Scheldeland ontdek je actief vanop of langs het water. De veren en de waterbus brengen je in nauw contact met het rivierennetwerk. Ook de jaagpaden langs de rivieren nodigen uit tot wandelen en fietsen. En dan zijn er nog de vele mogelijkheden voor waterrecreatie. Het actief ontdekken van de natuur stopt niet aan de oevers, maar gaat verder het hinterland in.

6.2. Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen

De rivieren van Scheldeland zijn echte levensaders. Water geeft leven en hier ontstonden nederzettingen, werd handelgedreven en floreerden industrie en landbouw. De rivieren hebben hun stempel gedrukt op de geschiedenis van Vlaanderen. Ze waren vaak van strategisch belang en vervullen die rol nog steeds.

6.3. Een dynamische regio vol ambitie

Hier wordt geïnvesteerd in de toekomst. Tal van projecten bouwen mee aan de ontwikkeling van een duurzaam landschap. Erfgoed wordt opengesteld en via herbestemming komt er nieuw leven in de geschiedenis en de identiteit van de streken. Het zet een dynamiek in gang en creëert kansen om ook in de toekomst vol ambitie in te zetten op kwaliteitsvol toerisme.

6.4. Authentieke streekcultuur

Langs de rivieren van Scheldeland ontstond er een heel divers aanbod aan erfgoed, streekproducten, ambachten, levendige tradities en feesten. Een aanbod dat nog steeds leeft en uitmondt in een specifieke streekcultuur met authentieke ervaringen die je dicht bij de huidige en vroegere bewoners van Scheldeland brengen.

7 Toegepaste verhaallijnen

Hoe moet je de verhaallijnen van Scheldeland nu concreet zien en hoe vertalen die zich op streekniveau? Welke bouwstenen zijn er belangrijk en kan je meteen toepassen wanneer je hiermee aan de slag wilt gaan?

De antwoorden op deze vragen worden hieronder verder uitgewerkt. Beschouw het niet als honderd procent kant-en-klaar. Jij kent ongetwijfeld zelf ook nog elementen die perfect passen onder de juiste verhaallijnen. Kijk wat er past in jouw streek maar durf ook over de grenzen te kijken want grensoverschrijdende producten zullen belangrijk zijn om de toerist van morgen te overtuigen.

Schelde + Hinterland: blauwgroene natuur beleven

Schelde / Getijdennatuur / Veren

De Schelde is niet alleen de belangrijkste rivier van Vlaanderen, ze vormt het toneel van een bijzonder stukje getijdennatuur. Het grote aantal veren brengt je in nauw contact met ons landschap. Ze zetten de toon voor een unieke beleving en brengen fietsers en wandelaars van het ene natuurgebied naar het andere.

Belangrijke bouwstenen:

- De Schelde, de belangrijkste rivier van Vlaanderen.
- Getijden en getijdennatuur.
- Overstromingsgebieden, slikken en schorren, wielen (restant waterplas van overstromingen).
- Jaagpaden en veren.
- Terugkomst van diersoorten: bevers, otters, zeehonden, meivissen.
- Ook andere diersoorten, gekoppeld aan belevingspaden gebruikt door Natuur en Bos: Grutto / vogelsoorten en anderen.

↑ Getijdennatuur

↓ De veren en onze blauwgroene natuur

De Schelde mistig en mysterieus ↓

↓ Kalkense Meersen

Rupel + Hinterland: blauwgroene natuur beleven

Drierivierenpunt / kleiputten / otter en bever

De Rupel is als kortste getijdenrivier een uniek stukje natuur, zonder bron maar ontstaan vanuit het samenvloeien van Dijle en Nete. De streek wordt getypeerd door kleiputten en oude industrie, die teruggenomen is door de natuur. Die revival van de natuur wordt gestimuleerd met concrete ingrepen in het landschap. De otter en bever zijn twee krachtige symbolen voor dit herstelproces. Deze nuttige dieren vinden steeds vaker hun weg naar onze streek.

Belangrijke bouwstenen:

- De Rupel is als kortste getijdenrivier een heel unieke plek (geen bron maar samenvloeiing van rivieren Dijle, Zenne en Nete = drierivierenpunt).
- De natuur komt er massaal terug.
- Heel wat oude industriële gebieden (kleiputten) zijn nu omgevormd tot natuur-, broek- en moerasgebieden. Die bieden een ongekende ervaring op vlak van natuur en het beleven van het oude industriële erfgoed.
- Natte natuur, overstromingsgebieden en grote weidse vlakten langs de Dijle zorgen voor heel wat rust bij haar bezoekers.
- Overal worden ingrepen gedaan om de natuur opnieuw maximale ruimte te geven. Dat zie je aan het terugkeren van heel wat dieren: meer vogels, de otter en de bever, de rugstreeppad, …
- Alle natuurgebieden zijn op een slimme manier met elkaar verbonden. Tal van investeringen werden gedaan in infrastructuur en fiets- en wandelpaden zodat je maximaal kan genieten van de diversiteit in de Rupelstreek.

↑ Drierivierenpunt

↓ Kleiputten Walenhoek

Bever ↓

Specifieke aandachtspunten: Mechels buitengebied

- Aan de Rupel geen overstromingsgebieden, maar hier wel.
- Gekenmerkt door één grote aaneengesloten natuurkern met focus op drierivierenpunt, otter en bever, en natte natuur.

Dender + Hinterland: blauwgroene natuur beleven

Snoer + Afwisseling Dendersteden en natuurparels, Dendersteden als onthaalpoorten op de open ruimte/ natuur kamers, ruimte voor water en natuurontwikkeling

De natuur is hier vervlecht met de steden. Natuurparels worden afgewisseld met bruisende Dendersteden. Een perfecte combinatie van natuur en erfgoed. Onze steden mag je gerust zien als echte onthaalpoorten voor de verschillende natuurkamers en natuurparels. Die connectie is hier permanent aanwezig en dat maakt ons anders als Dendervallei. Toch betekent dit geen beperking in de ruimte voor water en natuurontwikkeling, want daar werken we hier volop aan.

Belangrijke bouwstenen:

- Het project Beleefbare Dendervallei heeft hiervoor de basis gelegd en alles in kaart gebracht.
- De mooie afwisseling tussen steden en natuurparels langs de loop van Dender bepaalt de typische ritmiek van deze streek.
- Dendersteden als onthaalpoorten en ideale vertrekpunten om al wandelend en fietsend het landschap en de natuurgebieden tussen steden te verkennen (natuurparels, genieten van de stilte). Tegelijk zijn er heel wat gemeenten/dorpen met mooie dorpspleinen en stiltegebieden als rustpunten.
- Fietsen en wandelen langs het water is één van de beste manieren om onze natuur te beleven. De ritmische afwisseling en goede bereikbaarheid laten toe om telkens twee steden en de omliggende natuur te ontdekken per dag. Jaagpaden en dijken spelen hierbij een belangrijke rol. Sluizen typeren het beeld.
- Waterbeleving: watertoerisme: boottochten, kajak, SUP, milieuboot,… Kouters (Haaltert, Lede, Erpe-Mere)
- Er wordt geïnvesteerd in de toekomst met grote innovatieve trajecten, maar ook concretere projecten die al volop lopen.
- Tal van klein erfgoed verrijkt de natuur. Denk maar aan: begijnhof, abdijkerk en archeologische site, kapelletjes, bedevaart,..

- Vier grote natuurgebieden tussen de steden (Meersen met Dendermeanders, valleien, bossen, domeinen en parken). Ook natuurgebieden die niet aan de Dender liggen
  1. Natuurgebied Beneden-Dendervallei
  2. Groenpool Aalst + Erembald-Kravaalbos +heuvellint
  3. Cluster Denderleeuw-Liedekerke
  4. Cluster Ninove
  5. Buiten vallei, eerder op Denderflanken/
- Het hopverleden gaat hand in hand met de Dender. Ook hier innovatie/ herintroductie van hop.
- Landelijk karakter van het hinterland. Kouter, heuvelruggen met water en windmolens gelet op relief

↑ Steden en natuurgebieden als snoer aan mekaar verbonden

↓ Jaagpaden en dijken, fietsen en pleziervaart

↑ Beneden-Dendervallei Meanders en Meersen

↓ Kouters Erpe-Mere

Schelde + Hinterland: Respect voor water en natuur

Sigma / Vissers, landbouwers en natuurvrijwilligers / Bezoekers

Eeuwen terug leerden we al respect te hebben voor water en natuur. Een proces met een centrale plek voor tal van mensen en figuren. Beken en irrigatiesystemen van de landbouwers tekenden het landschap in de 18de en 19de eeuw en ons vissersverleden bracht ons in direct contact met het water. Toen al leerden men in harmonie te leven. Tot vandaag speelt dit thema een cruciale rol in onze streek. Het sigmaplan creëert letterlijk ruimte voor de natuur en de rivier en is een perfect voorbeeld van hoe wij samenleven met het water. Met de vele natuurvrijwilligers dagelijks in een hoofdrol.

Nu willen we ook onze bezoeker hier centraal stellen. Het respect voor water en natuur kunnen ze hier beleven, maar we willen hen ook iets bijbrengen. Duidelijke afspraken voor het bezoeken van onze natuur zijn cruciaal.

Belangrijke bouwstenen:

- Sigmaplan: ruimte voor de natuur en de rivier.
- Dijken en sluizen.
- Overstromingsgebieden.
- Toegankelijkheidsplan voor onze natuur met afspraken voor bezoekers. Bezoekers kunnen van onze natuur genieten, maar wij vragen hen ook respect en stellen regels op in een soort bezoekersplan.
- Activiteiten waarbij bezoekers actief kunnen bijdragen aan natuurontwikkeling.
- Uitbreiding van de natuur door natuurinnovatie en natuurontwikkeling.
- Pionier zijn in natuurprojecten is belangrijk voor Scheldeland. Zoals de Blue Deal voor meer wetlands, want water is zo belangrijk bij ons.
- Respect voor water en natuur gaat verder terug. Al in de 18de en 19de eeuw speelden landbouwers hun rol in het omgaan met het landschap en tekenden het in met beken en irrigatiesystemen voor een optimaal gebruik van het water.
- De natuur neemt terug. Denk maar aan een oud militair erfgoed, waar de natuur ruimte teruggenomen heeft, zoals het Vliegveld van Gontrode.
- Ook ons vissersverleden toont het omgaan met de natuur en het water.

- Speciale aandacht voor kinderen, toekomstige generaties: speelbossen voor kinderen, spelen in het groen als opstap naar respect voor de natuur.
- Verhalen over overstromingen uit het recente verleden en de impact op mensen, maar ook verhalen over de noodzaak van respect voor water en natuur.
- Wandel- en fietstochten rond het thema, met informatie en verhalen op verschillende haltes.
- Aandacht voor educatie over Scheldewerking, Sigma,…
- Natuurvrijwilligers die hier dagelijks samen aan werken.

↑ Lippenbroek, mooi voorbeeld van slikken en schorren (Sigmaplan)

↓ Dijken langs de rivier

↓ Overstromingsgebieden Kalkense Meersen

↓ Het Noordelijk Eiland tussen Schelde en Rupel

Rupel + Hinterland: Respect voor water en natuur

Herwaardering kleiputten en tunnels

Dankzij de herwaardering van de oude kleiputten maak je in de Rupelstreek kennis met heel wat nieuwe natuur. De link met het industriële erfgoed is daarbij steeds dichtbij dankzij de tunnels die de kleiputten verbinden met de oude steenbakkerijsites. Het is een mooi voorbeeld van de bewustwording in de Rupelstreek wat respect voor water en natuur betreft.

Belangrijke bouwstenen:

- Door het herwaarderen van de oude kleiputten, kan je in de Rupelstreek kennis maken met een aantrekkelijk aanbod van nieuwe natuur en een intrigerend erfgoed verhaal. Voorbeeld: Walenhoek.
- Tunnels die de kleiputten verbinden met de oude steenbakkerijen.
- De inwoners van de Rupelstreek zijn enorm begaan met de duurzame ontwikkeling van hun gebied. Natuurpunt is er heel actief en er zijn tal van initiatieven voor nieuwe streekproducten.
- Daarnaast ontdek je originele plaatsen, voortvloeiend uit de oude manier van omgaan met het water, zoals de gemetselde waterkeringsmuren of de getijdenmolen.

↑ Zennegat

↓ Herwaardering kleiputten

↓ Natuur.huis de Paardenstal

Specifieke aandachtspunten: Mechels buitengebied

- Overstromingsgebieden.
- Vogelkijkgebieden.
- Alle educatie rond de otter en bever, Broek de Naeyer, Blaasveldbroek (voorbeeld: Otters en Bevers op het spoor, otter en bevereiland).

Dender + Hinterland: Respect voor water en natuur

Natuurinnovatie, ruimte voor water, Natuurreservaten en landschapsparken

Heel de Dendervallei zien we als groot innovatieproject van water en natuur, waarvan de realisatie in 2023 afgerond moet zijn. Water moet ruimte krijgen, natuur wordt heringericht en verschillende nieuwe natuurreservaten zien het licht. Wij willen duurzaam samenleven met de natuur rondom ons. Met specifieke natuurbeleving willen we onze bezoekers hier actief bij betrekken.

Belangrijke bouwstenen:

- Ruimte voor Water: Dendervallei als groot innovatief project van water en natuur (realisatie in 2023, ondertussen quick wins zoals Denderpark, Landschapspark, enz.).
- Groenpool Aalst + Erembald Kravaal.
- Natuurinrichting Wellen-Kapellen, Denderpark in Denderleeuw.
- Landschapspark Ninove, realisatie 2024-2025.
- Volkskundige Alfons De Cock (Herdersem (Aalst) en Denderleeuw) onderzocht de fauna en flora van de Dendervallei.
- Natuurreservaat Welle-Kapellemeersen + Oude Dendermeersen = Natuurinrichtingsproject + recreatieve verbindingen (realisatie 2022),
- Steenberg, waar kalksteen werd gewonnen, is een vijver geworden. Ondertussen kreeg het een administratieve functie, inclusief multi-move en het cultuurhuis Emotia.
- Extra aandacht voor elektrische steps, elektrische boten en elektrische fietsen.
- Afstappen van traditioneel toeristische producten en bvb. natuurbeleving meer integreren (vb. nesten helpen maken).

- We moeten ook zorgen voor duiding en informatie aan de gasten tijdens geleide bezoeken aan natuurgebieden, natuurwandelingen.
- Vlonderpaden op drassige natuur.

↑ Wachtbekkens Lebbeke

↓ Wellemeersen

↓ Sluizen Denderbelle

↓ Vlonderpaden in meersen en drassige natuur

Schelde + Hinterland: Actief Ontdekken

Fietsen langs de Schelde / Wandelen in hinterland / Waterbeleving

De natuur beleef je hier actief, met de fiets op de jaagpaden langs de Schelde, wandelend in het hinterland of via waterbeleving in diverse vormen.

Belangrijke bouwstenen:

- Fietsen en wandelen op de jaagpaden of wandelen in het hinterland.
- Waterbeleving: veren, pleziervaart, riviercruises met extra opties en mogelijkheden tot waterbeleving op het Donkmeer.
- Meerdaagse fietsvakanties, meerdaagse wandelvakanties, meerdaagse bootvakanties (perfecte manier om ons in de toekomst verder te onderscheiden).
- Combinaties maken tussen natuur en workshops (vb. mandenvlechten) of natuur, steden en erfgoed.

↑ Wandelaars of fietsers die een veer opstappen

↑ Fietser op de jaagpaden

↑ Fietsen in combinatie met kleine gezellige dorpjes langs de Schelde of het erfgoed

↓ Waterrecreatie

Rupel + Hinterland: Actief Ontdekken

Bruggen en torens als bakens in de natuur / omarming en vervlechting van erfgoed, industrie en natuur

Als je onze natuur actief komt beleven, scheppen het industrieel erfgoed en de nieuwe industrie meteen de typische sfeer voor deze streek. De fietsbruggen en industriële torens zijn nooit veraf. Zij pronken als bakens in de natuur en dat is prima. Hier omarmen we namelijk de vervlechting van erfgoed, natuur en industrie.

Belangrijke bouwstenen:

- In de Rupelstreek kom je de natuur actief beleven en ontdekken: otters, bevers, polders en natuurgebieden.
- Op heel wat plaatsen zijn er al toffe activiteiten uitgewerkt: Watersport (Hazewinkel), Fiets- en wandeltochten langs de Rupel, Blotevoetenpad in de Schorre, Boottochten
- Trollen (zoektocht in de Schorre), maar ook het verhaal achter de trollen, gekoppeld aan het respect voor de natuur.
- De combinatie met erfgoed en andere zaken biedt heel wat perspectieven: de steenbakkerstunnels, de mythes, …
- Als je de natuur actief beleeft, kan je niet om onze bakens heen: torens en bruggen (grote blauwe fietsbruggen).

↑ Trollenbos, De Schorre

↓ Surfen in surfput Hazewinkel

↓ Veren

↓ Grote Blauwe Fietsbruggen

Specifieke aandachtspunten: Mechels buitengebied

- Omarming van nieuwe industrie naast de natuur
- Bruggen en torens nog meer het kenmerk van onze natuur
- Mechels Natuurlijk (Hombeeks plateau): dingen proeven en bekijken, gekoppeld aan fietstocht
- Dorpenroutes: erfgoedverhaal in de kijker in combinatie met natuur

Dender + Hinterland: Actief Ontdekken

Fietsen / wandelen / waterbeleving

De natuur van de Dendervallei beleef je echt ten volle op en langs het water. Je wandelt of fietst op de jaagpaden, gaat kajakken, doet aan suppen of yoga op de sup, of neemt de waterfiets. Enkele strategische partners als The Outsider hebben onze natuur in een paradijs voor actievelingen omgetoverd. Uiteraard combineer je dat met een bezoek aan de steden die onze natuurgebieden afwisselen.

Belangrijke bouwstenen:

- Fietsen en wandelen langs het water.
- Waterbeleving: boottochten, kajakken, ponten, riverbikes, (yoga-) SUP, pedalo. Aangeboden door The Outsider, Venga en Denderkajak.
- Sportcentrum SportAG en site Schotte
- Extra aandacht in de toekomst voor fietsverhuur met bagageservice, meer steigers en aanmeerplaatsen voor boten en kano's (vb. The Outsider), nog meer avontuurlijke activiteiten in combinatie met bezoek aan brouwerij, stad, dorp,...

↑ Riverbikes

↑ Wandelen Kravaalbos

↓ Kajakken The Outsider

↓ Fietsen (langs het water) Dender

Schelde + Hinterland: Verademen en evenwicht herstellen

Stiltegebieden / Klein erfgoed in koppeling met natuur / Rust van water en natuur

Verschillende stiltewandelingen in stiltegebieden helpen je hier helemaal ontsnappen aan het jachtige leven. Ook allerlei klein erfgoed, zoals kapelletjes en abdijen in de natuur of vlakbij de natuur, doen de klok wat trager slaan. Hier kan je intens genieten van water en landschap om helemaal tot rust te komen.

Belangrijke bouwstenen:

- Stiltewandelingen en stiltegebieden.
- Rustgevende abdijen en klein erfgoed (vb. kapelletjes) in de natuur.
- Kleinschaligheid als vorm van slow tourism in kleine steden en dorpjes (langs de Schelde), versterkt door de sfeer van de dorpspleinen. Ook kleinschaligheid qua accommodaties.
- De weidsheid van de Schelde.
- Stille activiteiten in de natuur en op de rivieren (vb. houten boottocht).
- Specifieke activiteiten als yoga en wellness.
- Regio Moerzeke - St. Amands is één van de meest lichtarme in Vlaanderen.
- Tot rust komen in de combinatie van natuur, water, groen, erfgoed en gezelligheid.
- Intens genieten van de natuur: bosbaden, vogels spotten, uitkijktorens,..
- Speelbossen voor kinderen, spelen in het groen als opstap naar natuur voor later.
- Gezellige terrasjes (ook op en langs het water) of picknicken in de natuur.
- Ook richting bedrijven kan men dit uitspelen met vergaderlocaties, teambuilding of evenementen in de rust, in het groen of aan en op het water.

↑ De weidsheid van de Schelde zicht op kerkjes Mariekerke en Sint-Amands

↑ Beeld dat rust uitstraalt in het midden van de Kalkense Meersen

↓ Luchtfoto met water, bossen en erfgoed in de natuur in beeld

Rupel + Hinterland: Verademen en evenwicht herstellen

Tot rust komen in onze natuur

De Rupelstreek heeft heel wat uitzonderlijke plaatsen in de natuur waar je makkelijk de knop helemaal kan omdraaien. Denk maar aan de broek- en moerasgebieden, het Hombeeks Plateau of de overstromingsgebieden en kleiputten die teruggenomen werden door de natuur. Deze gebieden en de weidse uitzichten in combinatie met de veren, de wandel- en fietstochten laten je hier even het jachtige leven vergeten.

Belangrijke bouwstenen:

- De Rupelstreek heeft heel wat speciale plaatsen waar je helemaal tot rust komt: broek- en moerasgebieden, het Hombeeks Plateau, overstromingsgebieden en kleiputten,..
- Er zijn de natuurgebieden en de vele plaatsen die je het uitzicht geven op de weidsheid van de regio en de unieke rood-blauw-groene kleuren.
- Anderzijds zijn er de rustgevende plekken, zoals de Sint-Bernardusabdij in Hemiksem.
- Dankzij de overzetboten en het bestaande aanbod van wandel- en fietsroutes ontsnap je met gemak aan de drukte van elke dag.

↑ Wandelen en weidse uitzichten langs de Rupel

↑ Willebroek, Broek De Naeyer

↓ Sint-Bernardusabdij Hemiksem

Dender + Hinterland: Verademen en evenwicht herstellen

Wandelproduct / stiltegebieden / trage wegen

Met onze centrale ligging tussen Gent en Brussel zijn we letterlijk de tuin voor de stadsbewoners. Hier kom je op adem in vier grote natuurclusters al wandelend op onze trage wegen of in onze stiltegebieden als Dender-Mark. Onderweg neem je de tijd om stil te staan en te genieten van het uitzicht. In een van de gezellige horecazaken bestel je een verkwikkend drankje of een versnapering.

Belangrijke bouwstenen:

- Slow tourism langs trage wegen.
- Stiltewandelingen en stiltegebieden (vb. Dender-Mark).
- Natuur/Water: vier grote natuurclusters.
- Den Dotter, Haaltert.
- Boshyacinten en andere voorjaarsbloeiers ontdekken zoals dotterbloemen in Erpe-Mere.
- Centrale ligging, tussen Gent en Brussel. Open ruimte en natuur op een steenworp van grote stedelijke gebieden, tuin voor de stadsbewoner (cfr. tussen Gent en Antwerpen voor Schelde).
- Literaire figuren: Willy Verhegghe (stadsdichter) en Louis Paul Boon (schrijver).
- Het belang van rustpunten, waar je echt van de natuur kan genieten. Natuurparels langs het water.
- Horeca: geen overdaad, maar wel een kwalitatief aanbod:
- Hof ter Leeuwe (Denderleeuw, dorpskern, Denderpark)
- Heeren van Liedekerke (Denderleeuw)
- Zwarte Flesh, Pollare (Historische Spoorwegbrug Ninove)

↑ Slingerende en meanderende Dender
Fietsen en genieten van het uitzicht

↑ Wandelen in Den Dotter

↓ Sfeer op dorpsplein zoals in Wieze

↓ Boshyacinten

Verhaallijn 2: Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen

Schelde + Hinterland: Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen

Schelde als grens en verbinding, / Scheepsvaart / Kastelen /Ambachten / Levensader

De Schelde vormde door de eeuwen heen steeds een belangrijke grens. Denk maar aan Graafschap Vlaanderen en Hertogdom Brabant. Daardoor vormde de rivier vaak een strategisch punt in conflicten. Maar tegelijk werkte de Schelde ook verbindend tussen het hinterland en de steden en bracht handel tot stand. Hier ontstonden ambachten en scheepsvaart en de kastelen langs de Schelde tonen tot vandaag onze rijke geschiedenis.

Belangrijke bouwstenen:

- De Schelde vormde de grens van Graafschap Vlaanderen en Hertogdom Brabant. Maar ook de eeuwen voordien was het een natuurlijke grens. Hier speelde zich heel wat geschiedenis af. De rivier bood bescherming en was daardoor punt van conflicten, maar ook een soort verbinding.
- Langs de rivier ontstonden nederzettingen, landbouw en industrie. Water is een transportader voor goederen.
- Je vindt er tal van brouwers, streekbieren en streekproducten.
- Vroeger al was er wisselwerking tussen de grote steden rondom en het hinterland en was er handel in mest.
- Scheepsvaart en scheepvaartmuseum in Baasrode (Provinciaal Erfgoedsite Baasrode).
- Kastelen langs de Schelde en adelfamilies.
- Fortengordels als herinnering aan conflicten.
- Ambachten, zoals leerlooien of mandenvlechten (de streekeigen wilgen maken dit ambacht uitzonderlijk).
- De meivis (symbool van vroeger maar ook van het heden en de toekomst door verbetering waterkwaliteit).

↑ Scheepswerven Baasrode, Droogdok

↓ Kasteel de Marnix de Sainte Aldegonde

↓ Scheepsvaart vandaag en Schelde als transportader

Rupel + Hinterland: Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen

Steenbakkerijen en hun geschiedenis

In de Rupelstreek is er nu éénmaal veel verbonden aan de steenbakkerijen. Samen met de kleiputten bepaalden ze de geschiedenis van de streek.

Belangrijke bouwstenen:

- Je beseft het misschien niet als je door de Rupelstreek trekt, maar dit is een streek met een groots verleden, met de Rupel als belangrijke katalysator.
- De steenbakkerijen en hun unieke verhaal zijn een blijvende herinnering aan een bewogen geschiedenis.
- Er zijn ook plaatsen, zoals de oude Electrabelfabriek in Schelle of de Sint-Bernardusabdij die niet voor niks aan het water liggen.
- Al fietsend of wandelend langs de dijken ontdek je het roemrijke verleden van de Rupelstreek en kan je zien wat zich hier vroeger heeft afgespeeld. Overal zijn de schoorstenen en het industrieel erfgoed aanwezig.
- Via de veerdiensten hop je eenvoudig van de ene naar de andere oever. Ook de blauwe fietsbruggen werken verbindend over het water heen.

↑ Schoorstenen (restaurant 't Steencaycken)

↓ Steenbakkerijsite 't Geleeg

↓ Noeveren

↓ Noordelijk Eiland met Sluis van Wintam

Specifieke aandachtspunten: Mechels buitengebied

- Hier geen steenbakkerijen.
- Wel historisch verleden als levensaders. Vb. Haven van Klein-Willebroek, Zennegat en sluizencomplex. Ook ontstaan dorpje Zennegat om vissers van drinken en eten te voorzien tijdens het wachten aan de sluizen.

Dender + Hinterland: Rivieren als levensaders van gisteren, vandaag en morgen

Historische vestingsteden / Industrieel verleden met Dender als transportader / Hopverleden en biercultuur

De Dender vormde doorheen de eeuwen een grens, maar bracht ook verbinding. Als transportader werkte ze handel en het ontstaan van industrie in de hand. Onze markten en Belforten blijven symbolen van dat rijke verleden. Ook onze fabrieksgebouwen en schouwen zijn bakens naast en in de natuur. Daarin stroomt ondertussen nieuw leven met herbestemmingsprojecten, gericht op de toekomst. Ook als bierliefhebber kom je in de Dendervallei aan je trekken. Bier brouwen zit diep in onze genen. Historisch zijn we een hopstreek en tot vandaag nog zijn er tal van (micro)brouwerijen actief.

Belangrijke bouwstenen:

- Historische vestigingsteden: Dender als grens en verbinding, levensader Dendersteden --> UNESCO Werelderfgoed (Markten, Belforten, Begijnhoven).
- Industrieel verleden met de Dender en spoornetwerk als transportaders voor goederen.
- Historische sluizen en jaagpaden (scheeptrekkers).
- Langs de Dender ontstonden industrieën (textiel, populieren en lucifers).
- Fabrieksgebouwen en schouwen zijn getuigen van het industriële verleden en transport over water. Een doordachte herbestemming maakt ze opnieuw relevant.
- Kaaien Aalst: Tragelsite, Kaaien zelf, site Schotte, Du Parc, Electrabelsite, Fabeltasite Ninove…
- Historische hopstreek (Aalst, Affligem, Asse, Ninove). Nu nog zijn er (micro) brouwerijen actief. Vlas en hop linken tot bier. Klassieke ambacht van bierbrouwer centraal zetten.
- Water- en windmolens op Denderflanken/Kouters wegens hoogteverschil (elders dan in Scheldeland).

- Wandel- en fietsroutes langs erfgoed, mogelijkheden om te bundelen.
- Combinatie maken tussen stoomtrein en erfgoed, brouwerijen, vervoer fietsen,…
- Overnachten in historische panden (vb. in textielfabriek, in oude brouwerij, in oude pachthoeve,…).

↑ Hop en biercultuur

↑ Belfort en Grote Markt Dendermonde

↓ Schoorstenen en industrie

↓ Windmolens

Schelde + Hinterland: Een dynamische regio vol ambitie

Natuurinnovatie (Sigma)

De Sigmaprojecten zijn toonaangevende voorbeelden van natuurinnovatie met internationale weerklank. Het is een perfecte illustratie van de dynamiek in deze regio. Het toont hoe deze projecten niet alleen de natuur positief beïnvloeden maar ook een katalysator zijn voor ondernemerschap en toerisme.

Belangrijke bouwstenen:

- Hier wordt geïnvesteerd in de toekomst. In de toekomst van het landschap en in de toekomst van het toerisme.
- Van Steen tot Steen en de openstelling van kastelen en erfgoed.
- Herbestemming van tal van (klein) erfgoed: Sint Petersburcht, kleine kerken, Museumkerk, Sint-Margarethakerk Wintam, Fort Liezele.
- Natuurinnovatie (sigma- en allerhande natuurprojecten).
- Sluizen die vissen toelaten van het ene niveau naar het andere te zwemmen (internationale aandacht).
- Kandidaatstelling Scheldevallei om Nationaal Park te worden.
- Innovatie in waterbuffering en klimaat.
- Terugkeer van diersoorten.

↓ Bever als terugkerende diersoort

↓ Kaaien Sint-Amands en koppeling dichter Emile Verhaeren

↓ Werfbezoek Sigmawerken

↓ Kasteel van Laarne en van Steen tot Steen

Rupel + Hinterland: Een dynamische regio vol ambitie

Herbestemming /bruisend met tal van initiatieven op verschillende schaal / streekproducten

De Rupelstreek gonst van de bedrijvigheid. Hier staat duidelijk veel te gebeuren. Herbestemming van sprekend industrieel erfgoed staat voorop, maar ook het culinaire verleden wordt opnieuw tot leven geroepen aan de hand van streekproducten, met microbrouwerijen als speerpunt.

Belangrijke bouwstenen:

- De Rupelstreek bruist: van ondernemers tot artiesten en wereldbekende events. In de Rupelstreek is het allemaal aan het gebeuren, onder meer met tal van kleine initiatieven.
- Ook het herbestemmen van sprekend industrieel erfgoed moet je gezien hebben: de kleiputten, de steenbakkerijen en de oude Electrabelsite in Schelle.
- Daarnaast zie je dat de natuur weer een centrale plaats inneemt en dat lokale mensen in de weer zijn om nieuwe producten te lanceren.
- Ook het roemrijke culinaire verleden wordt opnieuw gelanceerd. Nu al zijn acht microbrouwerijen opnieuw opgestart. Zij zetten het Rupelse bier weer op de kaart. Ook oude streekgerechten prijken opnieuw op de menukaarten in verschillende restaurants.
- New Belgica als sociaal tewerkstellingsproject na het faillietgaan van de steenbakkerijen waarbij langdurig werkzoekenden opleidingen krijgen en werkgelegenheid gecreeëerd wordt.

↓ Batteliek als mooi voorbeeld herbestemming Microbrouwerij Het Anker

↓ Provinciaal Recreatiedomein De Schorre

↓ Restauratie New Bélgica

↓ Oude Electrabelsite 'Interescaut'

Specifieke aandachtspunten: Mechels buitengebied

- Batteliek hier mooi voorbeeld van herbestemming oude kerk en ook de koppeling met de Gouden Carolus.
- Natuurgebieden zullen aaneensluiten als beschermd Natuurpark Rivierenland.

Dender + Hinterland: Een dynamische regio vol ambitie

Water en natuurinnovatie (Ruimte voor Water) /Herbestemming van industrieel erfgoed / Innovatie historisch erfgoed /Hop terug op de kaart

Er wordt geïnvesteerd in de toekomst van de Dendervallei. Dat gebeurt niet alleen op vlak van het landschap door water meer ruimte te geven en in te zetten op natuurinnovatie. Hier lopen ook tal van toekomstgerichte initiatieven. Industrieel erfgoed krijgt een herbestemming. Erfgoedsites ontwikkelen nieuwe dimensies met belevingsvolle toeristische invulling. En ook onze hopcultuur en biertradities wordt volop nieuw leven ingeblazen door onder andere de herintroductie van hopvelden.

Belangrijke bouwstenen:

- Hier wordt geïnvesteerd in de toekomst. In de ruimtelijke ontwikkeling van de vallei en toekomst van het landschap. Verschillende processen creëren dynamiek en bieden mogelijkheden voor toeristisch-recreatieve koppelingen om tot kwaliteitsvol toerisme te komen.
- Lopende vernieuwing sluizen, water- en natuurinnovatie (toekomstige Ruimte voor Water projecten) + realisatie natuurinrichtingsprojecten (Groenpool + Erembald - Kravaal + Welle Kapelle + Landschapspark Burchtdam in Ninove).
- Herbestemming en reconversie van industrieel erfgoed (Kaaien Aalst: Tragelsite, Kaaien zelf, site Schotte, Du Parc, Electrabelsite,… Fabeltasite Ninove).
  - in combinatie met figuren als streekartiest: Waf Alosta
- Inzetten op erfgoed in het algemeen en toeristische combinaties (vb. stoomtrein). Maar ook link met erfgoed en belevingsvolle toeristische invulling, vb. escaperoom in kelder Belfort Aalst of belevingsexpo mixed reality in Sint-Martinuskerk.
- Hopverleden en biercultuur. Opnieuw introduceren van hopvelden rond Aalst en Affligem.

↓ Groenpool Aalst – Natuurinnovatie

↓ Herbestemming fabrieksschouw site Schotte

↓ Escaperoom in het Belfort van Aalst

↓ Multi-Move Speelbos

Schelde + Hinterland: Authentieke streekcultuur

Feesten en tradities / adelfamilies / literaire figuren en streekproducten

Feesten en tradities zijn hier nog heel levendig. En er zijn nog meer sporen van de boeiende geschiedenis. Adelfamilies verbonden aan de kastelen gaven vorm aan onze streek en literaire figuren wisten ons gebied en de lokale cultuur perfect te beschrijven. Zin om ervan te proeven? Onze streekproducten met bier voorop staan voor je klaar!

Belangrijke bouwstenen:

- Tradities en feesten zijn hier heel levendig en talrijk aanwezig (reuzen, Ros Beiaard, palingfeesten,..).
- Adelfamilies verbonden aan de kastelen: familie Vilain (Wissekerke), familie de Marnix (Bornem), Vrouw van Rubens (Laarne)... lieten hun sporen achter in Scheldeland.
- Literaire figuren zoals Emile Verhaeren en Maarten Inghels (dichtbundel over de Schelde),... beschreven het gebied.
- Veren en veermannen zijn typisch voor de streek.
- Ambachten worden in leven gehouden (Mandenvlechten,...) en kan je ook zelf actief beleven.
- Tal van streekproducten met bier voorop: Karmeliet, Duvel, Brouwerij Huyghe, maar ook andere erkende streekproducten als paling, asperges, bieren, Grega ham, Van Reeth's Koffie,..
- Kastelen in hun groene omgeving, nauw verbonden met het water en onze ontstaansgeschiedenis.
- UNESCO: belfort en begijnhof Dendermonde.

↑ Karmeliet als één van de vele streekbieren en streekproducten

↑ Duvel

↓ Adelfamilies zoals Graaf de Marnix de Sainte Aldegonde

↓ Paling

Rupel + Hinterland: Authentieke streekcultuur

Steekbakkerijen / streekproducten

De meeste unieke ervaringen in de Rupelstreek zijn logischerwijs aan de steenbakkerijen verbonden. Je ervaart hier hoe het was om steenbakker te zijn. Maar ook andere ervaringen als het tegelmuseum, de restauratie van het schip de New Belgica of de microbrouwerijen en het proeven van de streekproducten dompelen je hier onder in onze authentieke streekcultuur.

Belangrijke bouwstenen:

- Als je aan de Rupelstreek denkt, dan denk je in de eerste plaats aan de steenbakkerijen. Ze hebben nu eenmaal een belangrijke plaats in de geschiedenis van de regio.
- In de Rupelstreek beleef je allerlei authentieke ervaringen die gelinkt zijn aan het steenbakkerijverleden. Stel je in de plaats van de steenbakker of ervaar hoe de arbeiders destijds woonden en hoe ze de klei van de kleiputten transporteerden naar de steenbakkerij.
- Wist je trouwens dat de Rupelstreek een typische doorvoerregio was tussen Antwerpen en Brussel? Zo zijn er heel wat plaatsen waar in het verleden handel gedreven werd. Aan het Zennegat stonden vroeger 20 huisjes: 10 cafés en 10 herstelhuizen voor de boten.
- Maar er zijn nog zoveel andere leuke belevingen in de Rupelstreek: van het tegelmuseum Gilliot en Roelants tot de restauratie van het schip "De New Belgica".
- Streekproducten: microbrouwerijen, oude gerechten en andere streekproducten die verwijzen naar de geschiedenis.

↓ Steenbakkerijen ('t Geleeg)

↓ Microbrouwerijen zoals De Klem

↓ 't Steencaycken

↓ Gilliot & Roelants Tegelmuseum

Specifieke aandachtspunten: Mechels buitengebied

- Zennegat en alles wat hieraan gekoppeld is.

Dender + Hinterland: Authentieke streekcultuur

Carnaval, folklore figuren / streekproducten / Unesco (Belforten, begijnhoven en markten)

De Dendervallei staat bol van couleur locale en streekcultuur. Feesten en tradities zijn hier heel levendig met een rijke folklore aan kermissen, reuzen, ommegangen, processies en carnaval natuurlijk.

Erfgoed vind je hier in allerlei vormen. Unesco beschermt de belforten, markten en begijnhoven. Historische en literaire figuren als Daens en Louis Paul Boon staan in het geheugen gegrift van velen. En de vele streekproducten nemen je smaakpapillen meteen mee naar lokale tradities en smaken.

Belangrijke bouwstenen:

- De Dendervallei heeft een rijke folklore. Kermissen, reuzen, ommegangen, processies, carnaval, feesten, … (Ook dialect cf. Haaltert).
- Bier / hop / (micro)brouwerijen.
- Streekproducten: vlaaien, paardenworstjes (Dendermonde), kopvlees, trippen/pensen, vlaaien, paling,… + boerenmarkten.
- Unesco : Belforten en markten, begijnhoven.
- Kerken, abdijen, kapellen, parken, domeinen, kastelen, beiaarden.
- Water- en windmolens.
- Figuren: Rubens, Daens = industriële revolutie, Louis Paul Boon, beiaardiers, Jan de Lichte, gildereuzen (Indiaan, Mars en Goliath), reuzen Ninove, Van Dyck.
- Stoomtrein gebruikt in film Daens.
- Herbestemming erfgoed: The Outsider: fabrieksschouw beklimmen.
- Dagarrangementen gekoppeld aan Vlaamse Meesters.

↑ Ros Beiaard

↓ Carnaval feesten en tradities

↓ Stoomtrein Dendermonde – Puurs

↓ #stroom

↓ Het Belfort van Aalst, UNESCO-werelderfgoed

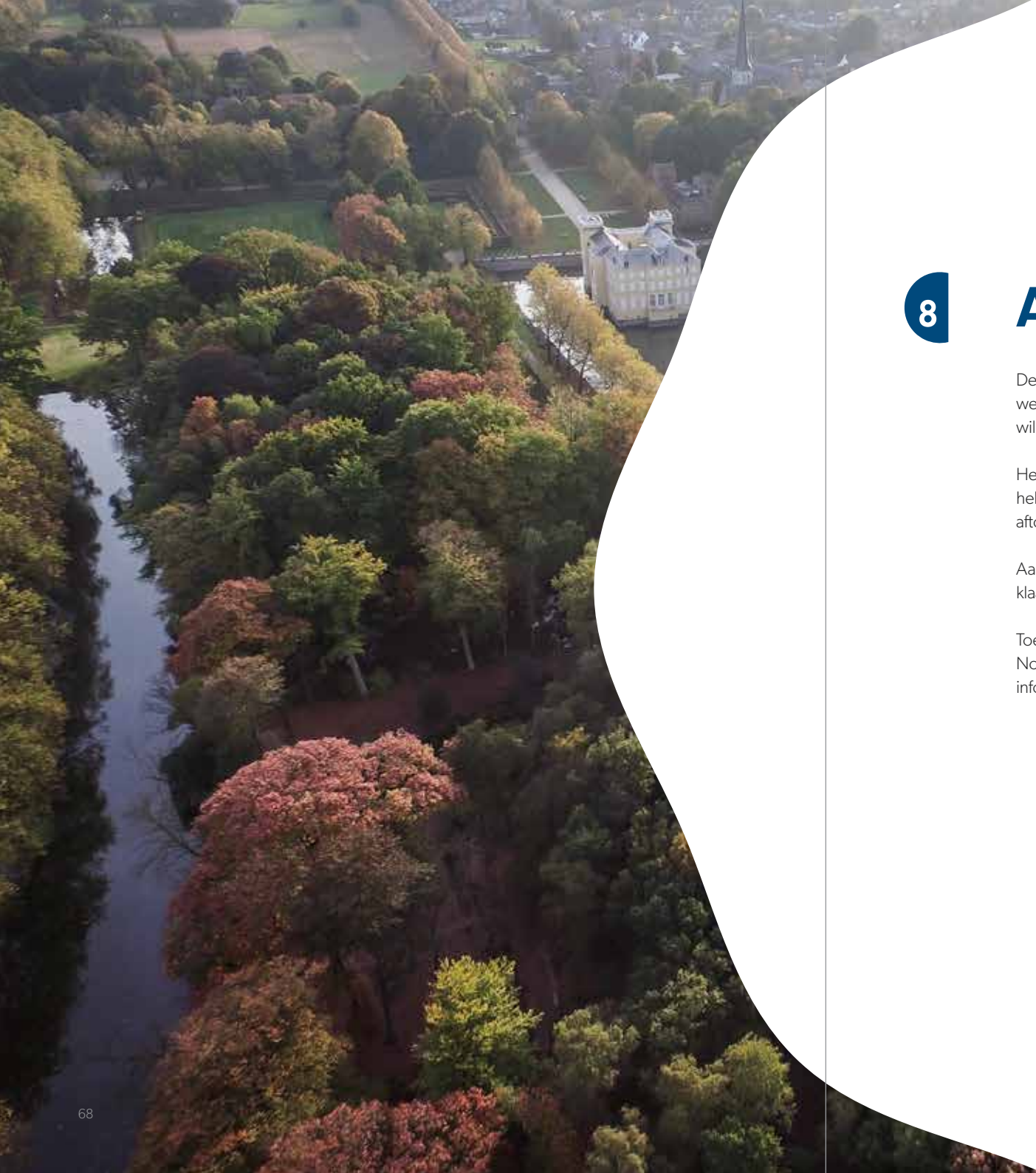

8 Aan de slag

De toekomst die nemen we samen in handen. Hiermee zetten we de richting uit. De weg naar het toerisme van morgen, die willen we met de sector afleggen.

Heb je vragen? Of wil je van gedachten wisselen? Misschien heb je net enkele fantastische ideeën die je bij ons wilt aftoetsen?

Aarzel dan vooral niet om ons te contacteren. Wij zijn er alvast klaar!

Toerisme Scheldeland VZW
Noordlaan 21, 9200 Dendermonde
info@scheldeland.be

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever: Toerisme Scheldeland vzw,
Noordlaan 21, 9200 Dendermonde

Concept en samenstelling: Toerisme Scheldeland
in samenwerking met Thx.agency

Vormgeving: Shtick

Beelden: Toerisme Scheldeland, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen, Provincie Antwerpen, Agentschap Natuur en Bos, Sigmaplan, Regionaal Landschap Schelde - Durme, Visit Aalst, Stadsbestuur Dendermonde, Gemeente Lebbeke, Visit Mechelen, Vilda, David Samyn, Stefanie Faveere, Mie De Backer, Inge Van den Heuvel, Jurjen Drenth, Yannig Van de Wouwer, Erwin Tecqmenne Fotografie - fotec.be, Jesse Willems, Joris Ceuppens, Nicole Sinove, Justine Bonne, Wim Deloddere, Theo Bosman, Reistebrij, Laure Wanders, Roeckiesworld, Myriam Thys - Dichtbij & Ver Weg, Aikon Producties, Matthias Hanssens, Jonathan Ramael

Deze wegwijzer is ontstaan dankzij een participatief traject waarbij ondernemers en andere stakeholders uit Scheldeland betrokken werden. Hun input uit 2021 werd verwerkt en leidde tot de bepaling van het DNA, de identiteit en verhaallijnen voor de hele regio met aandacht voor de verschillende streken.

Provincie Antwerpen

toerisme Oost-Vlaanderen

Toerisme Scheldeland is een interbestuurlijk samenwerkingsverband tussen:
Toerisme Oost-Vlaanderen, het provinciebestuur Antwerpen, de steden, de gemeenten en lokale VVV's uit de regio Scheldeland, Toerisme Klein-Brabant - Scheldeland vzw en Toerisme Rupelstreek vzw.